

هیأت معارف جنگ
شهید شهید علی صیاد شیرازی

نصر بزرگ

سرتیپ ستاد فرض الله شاهین راد

چاپ اول

هیأت معارف جنگ شهید شهید علی صیاد شیرازی

بهار ۱۳۸۴

www.kebook.ir

شاهین راد ، فرض الله ، ۱۳۴۰

نصر بزرگ / فرض الله شاهین راد : [با پشتیبانی] هیأت معارف جنگ شهید سپهبد علی صیاد شیرازی . -
تهران : عرشان ، ۱۳۸۴ .

شانزده ، ۲۸۶ ص . : مصور ، نقشه ، جدول ، عکس .

ISBN 964-95057-8-4

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیفا .

عنوان روی جلد : نصر بزرگ : قرارگاه نصر ۲ در عملیات بیت‌المقدس .

ص . ع . لاتینی شده : Farzollah, Shahinrad

Nasr-e bozorg

کتابنامه : ص . [۲۸۶] .

۱. جنگ ایران و عراق ، ۱۳۵۹-۱۳۶۷ - - عملیات بیت‌المقدس . ۲. شاهین راد ، فرض الله - - خاطرات .

۳. جنگ ایران و عراق ، ۱۳۵۹-۱۳۶۷ - - عملیات بیت‌المقدس - - شهیدان . الف. ایران . ارتش . هیأت

معارف جنگ شهید سپهبد علی صیاد شیرازی . ب . عنوان .

۹۵۵/۰۸۴۳

DSR ۱۶۰۷ / پ ۹

م ۸۳-۲۱۷۸۷

کتابخانه ملی ایران

نوبت چاپ : اول ، ۱۳۸۴

نویسنده : سرتیپ ستاد فرض الله شاهین راد

طراحی جلد : مجتبی پارسا

تایپ و صفحه آرایی : فرامرز شهبازی

لیتوگرافی ، چاپ و صحافی : چاپخانه ارتش جمهوری اسلامی ایران

Email: Chaja @ Cressnet.com

تیراژ : ۳۰۰۰

ناشر : انتشارات عرشان

مرکز پخش : صندوق پستی ۱۷۱-۱۹۵۶۵ تلفن : ۲۴۵۱۳۴۴ نمابر : ۲۴۴۰۹۲۶

قیمت : ۲۰۰۰ تومان

کلیه حقوق اعم از چاپ ، تکثیر ، نسخه برداری ، ترجمه و ... متعلق به «هیأت معارف جنگ شهید سپهبد علی صیاد شیرازی» است (نقل مطالب با ذکر مأخذ بلامانع است) .

« سپاس بی حد بر خداوند قادر که کشور اسلامی و رزمندگان
متعهد و فداکار آنرا مورد عنایت و حمایت خویش قرار داد و
نصر بزرگ خود را نصیب ما فرمود. »

امام خمینی (ره)

www.ketab.ir

تقدیم به خانواده‌های محترم شهیدان هشت سال دفاع مقدس به ویژه
تیپ دوم لشکر ۲۱ حمزه (ع) در عملیات بیت‌المقدس

www.ketab.ir

فهرست مطالب

سیزده

پانزده

۱

پیشگفتار

دیباچه

مقدمه

بخش اول : اقدامات قبل از عملیات

- ۵ نگاه اجمالی به عملیاتهای گذشته
۷ آماده شدن نیروها برای عملیات بیت المقدس
۱۱ تعویض تیپ ۲ لشکر ۲۱ حمزه
۱۳ ابلاغ ماموریت
۱۶ تعویض تیپ ۴۰ پیاده سراب
۱۹ اعزام گشتیهای شناسایی
۲۲ تعویض تیپ ۲ از خط پدافندی
۲۴ طرح عملیاتی نصرت
۲۸ اعزام تیمهای شناسایی مشترک
۲۹ ستاد عملیاتی و نیروهای پشتیبانی کننده
۳۱ آماده شدن برای عملیات

بخش دوم : اجرای ماموریت

- ۳۹ پیشروی به سمت اهداف تعیین شده
۴۳ وضعیت نیروهای تک ور بعد از شروع پیشروی
۵۸ شروع پاتکهای دشمن
۷۳ نتیجه نبرد در خاتمه روز ۱۰ اردیبهشت ۶۱
۷۵ نبرد در روز دوم عملیات (۱۱ اردیبهشت ۶۱)
۸۱ نتایج عملیات روز ۱۱ اردیبهشت ۶۱
۸۱ عملیات روز سوم (۱۲ اردیبهشت ۶۱)

۸۶	نتیجه نبرد در روز ۱۲ اردیبهشت ۶۱
۸۶	نبرد در روز ۱۳ اردیبهشت ۶۱
۸۸	نبرد در روز ۱۴ اردیبهشت ۶۱
۹۳	نبرد در روز ۱۵ اردیبهشت ۶۱
۹۳	نبرد در روز ۱۶ اردیبهشت ۶۱
۹۴	سایر نیروهای عمل کننده همزمان با قرارگاه نصر
۹۷	بخشی از پیامهای ارسالی و دریافتی در مرحله یکم عملیات بیت المقدس
۱۱۹	مجروح شدن و خروج از منطقه عملیات
۱۲۷	اجرای مرحله دوم عملیات
۱۳۷	پیامهای ارسالی و دریافتی در مرحله دوم عملیات بیت المقدس
۱۵۱	وضعیت کلی منطقه و نیروها در خاتمه روز ۱۸ اردیبهشت ۶۱
۱۵۵	مرحله سوم عملیات
۱۶۱	پیامهای ارسالی و دریافتی در مرحله سوم عملیات بیت المقدس
۱۶۸	مرحله چهارم عملیات
۱۷۵	پیامهای ارسالی و دریافتی در مرحله چهارم عملیات بیت المقدس توسط نصر ۲
	بخش سوم : نتایج عملیات بیت المقدس
۱۹۵	نتایج عملیات بیت المقدس
۱۹۷	اهمیت حفظ خرمشهر برای دشمن
۲۰۱	عکس العمل مردم سلحشور ایران اسلامی پس از آزادسازی خرمشهر
۲۰۵	تحلیلی بر عملیات بیت المقدس
	بخش چهارم : پیوستها
۲۰۹	اسناد
۲۱۷	فهرست اسامی شهدا ، جانبازان و مفقودان عملیات بیت المقدس
	بخش پنجم : عکسها و نقشهها
۲۸۳	فهرست منابع
۲۸۵	فهرست راهنما

پیشگفتار

« معارف جنگ » مجموعه ای از باز یافته‌ها ، ذخایر و دستاوردهای جبهه‌های نبرد حق علیه باطل است که خداوند متعال به پاس فداکاریها ، ایثارگریها و برکت خون شهدای والامقام ، نصیب رزمندگان اسلام نموده و از سینه‌های جوشان آنها به سینه‌های پاک و تشنه نسل جوان انقلاب اسلامی منتقل می‌گردد.

سازمان افتخاری « هیأت معارف جنگ » که از پاییز سال ۱۳۷۳ ، با بنیانگذاری امیر سرافراز ارتش اسلام « شهید سپهبد علی صیاد شیرازی » و حمایت‌های مادی و معنوی مقام معظم رهبری و فرماندهی کل قوا ، این رسالت مهم را با روحیه متعالی بسیجی بر عهده گرفته، مفتخر است که با الهام از کلام نورانی خدای متعال مبنی بر « وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَ إِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ » ، با صداقت و تلاش دسته جمعی در این وادی مقدس گام نهاده و این رسالت افتخار آمیز را که با گرایش « پژوهشی - آموزشی » شکل گرفته است ادامه دهد و در این راه امید به لطف و یاری خدا دارد .

شیوه کار هیأت معارف جنگ در گردآوری تجارب جبهه‌های نبرد بدین ترتیب بوده است که براساس زمان و مکان هر عملیات ، جمعی از رزمندگان اسلام که در آن عملیات نقش مهمی را بر عهده داشته اند به منطقه عملیات عزیمت نموده و با یادآوری خاطرات خود در صحنه نبرد و برداشت‌های تحریری ، صوتی و تصویری ، مجموعه ای از حقایق و واقعیت های تلخ و شیرین را گردآوری نموده و در نهایت بعد از تطبیق آنها با مدارک و اسناد جبهه‌های نبرد در مسیر تدوین قرار می‌دهند .

هیأت معارف جنگ « شهید سپهبد علی صیاد شیرازی »

دیباچه

مدت ۸ سال جنگ تحمیلی ، برای کشور جمهوری اسلامی ایران، نقطه عطفی در تاریخ معاصر است. زیرا جنگ در زمانی به ملت ایران تحمیل شد که انقلاب نوپای اسلامی ، در داخل و خارج با چالشهای زیادی مواجه بود .

کشورهای همسایه و اکثر کشورهای غربی و اروپایی به‌ویژه آمریکا ، که از سیاست حکومت اسلامی در ایران نگران بودند و یا منافع آنها چون گذشته تامین نمی شد به نوعی جبهه‌گیری داشتند و در تضعیف و یا شکست آن ، در مقاطع مختلف از هیچگونه اقدامی دریغ نداشتند .

در چنین شرایطی ، قسمتی از سرزمین مقدس جمهوری اسلامی ایران توسط دشمن تا دندان مسلح اشغال شد و تعدادی از شهرها و روستاها در جنوب و غرب کشور به ویرانه تبدیل گردید .

اولین اقدام نیروهای مسلح تجدید سازمان شده پس از انقلاب شکوهمند اسلامی جلوگیری از پیشروی دشمن در صحنه جنگ بود . این امر تا آخر مهرماه سال ۱۳۵۹، یعنی یک‌ماه پس از شروع جنگ صورت گرفت و پیشروی دشمن متوقف شد. گرچه انجام امر خیلی مشکل بود ، اما ایثارگری و فداکاری جوانان رشید و برومند و با ایمان این مرز و بوم و با شهید و مجروح شدن تعداد زیادی از آنان این مرحله از جنگ پایان پذیرفت .

مرحله بعدی جنگ ، بیرون راندن دشمن از سرزمینهای اشغالی بود . بسیج نیروهای مردمی ، پشتیبانی بی دریغ ملت بزرگوار میهن اسلامی ، غیر ممکن را ممکن ساخت . چرا که حکومت سرسپرده عراق ، از شرق و غرب کمک می‌گرفت و کشورهای منطقه برای پشتیبانی از صدام و استمرار تجاوزات نیروهای مسلح عراق به کشور ایران ، در هیچ موردی مضایقه ننمودند و کمکهای خود را به صورت نقدی ، تجهیزات جنگی و نیروی انسانی ادامه دادند .

در این مرحله از جنگ که حدود ۱۸ ماه به طول انجامید کشور جمهوری اسلامی ایران تنها به اتکای نیروهای مسلح و نیروهای مردمی و با پشتیبانی همه جانبه ملت بزرگوار و شریف ایران ، اقدام به دفع تجاوز نمود . انجام سه عملیات بزرگ و هماهنگ (علاوه بر انجام دهها عملیات کوچکتر) در مناطق شمالی ، میانی و جنوب استان زرخیز خوزستان مانند عملیات فتح المبین ، طریق القدس و ثامن الائمه سبب گردید مناطق زیادی از استان اشاره شده از لوٹ وجود دشمن پاکسازی شود .

پس از انجام عملیاتهای فوق ، زمینه برای انجام عملیات بیت المقدس که یکی از موفق ترین و باشکوهترین عملیات در طول جنگ تحمیلی است فراهم شد . پس از خاتمه همین عملیات بود که صدام شکست خود را در رسیدن به اهداف پلید خویش پذیرفت و در آستانه تشکیل کنفرانس سران کشورهای اسلامی غیرمتعهد آتش بس یک جانبه اعلام کرد و اقدام به عقب نشینی تاکتیکی اختیاری نمود .

نصر ۲ قرارگاه کوچکی از قرارگاههای بزرگ عمل کننده در این عملیات بود . چگونگی انجام آن در این کتاب شرح داده شده است .

سرتیپ فرض الله شاهین راد

بهار ۱۳۸۴

مقدمه

پانزده سال از خاتمه جنگ تحمیلی می‌گذرد. تاکنون حماسه سرایان و نویسندگان با بیان حماسه‌ها و شرح چگونگی هشت سال دفاع مقدس، ایثارگریها و فداکاری رزمندگان در صحنه نبرد را هر کدام به نوعی منتشر کرده‌اند؛ اما هنوز گفتن و نوشتن از رخدادها و وقایع آن مقطع زمانی پایان پذیر نیست. هنوز خاطرات جنگ در ذهن تعداد زیادی از رزمندگان، چون گنج نهفته است و دسترسی به آن نیاز به جستجو و صرف زمان دارد.

امید است هیأت معارف جنگ، در جمع آوری خاطرات و حقایق بیان شده از نیروهای رزمنده که در عملیات‌های مختلف حضور داشتند تلاش مستمر داشته باشد؛ زیرا زمان به سرعت می‌گذرد و عمرها کوتاه است. جای افسوس دارد که ناگفته‌های جنگ در سینه مردان دلاور، در دل خاک تیره دفن گردد.

من سرتیپ بازنشسته فرض الله شاهین راد، تاکنون خاطرات خود را در جنگ تحمیلی بر اساس مشاغلی که عهده دار بودم، در دو جلد تهیه نمودم و با عناوین «گردان ۱۴۴ در نبرد آبادان» و «شجاعان نبرد» منتشر شده است.

کتاب حاضر، خاطرات مرا از عملیات بیت المقدس که یکی از موفق‌ترین و با شکوه‌ترین عملیات‌ها در طول جنگ تحمیلی است بازگو می‌کند.

در این عملیات من مسئولیت فرماندهی تیپ ۲ لشکر ۲۱ حمزه (علیه السلام) را برعهده داشتم. تیپ مذکور با تیپ ۲۷ محمد رسول الله (ص) که فرماندهی آن را جاوید الاثر احمد متوسلیان به عهده داشتند ادغام شد و قرارگاه نصر ۲ را تشکیل دادند.

اجرای عملیات بیت المقدس از تاریخ ۶۱/۲/۱۰ تا ۶۱/۳/۴ به مدت ۲۵ روز طول کشید. در این مدت در صحنه عملیات جزر و مدهایی به وجود آمد که جزئیات آنها به رشته تحریر درآمده است.